

1.Sygn. akt XII Ko 54/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie w XII Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Beata Najjar

Protokolant: sekr. sąd. Mirosław Grzęda, Mikołaj Żaboklicki

w obecności Prokuratora Marka Orzechowskiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 2 grudnia 2021 r. i 27 stycznia 2022 r.

sprawy z wniosku **A. W.** przeciwko Skarbowi Państwa

w przedmiocie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z niesłusznego zastosowania środka przymusu w postaci zatrzymania w okresie od dnia 7 sierpnia 2020 r. do dnia 8 sierpnia 2020 r.

na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. i art. 554 § 4 k.p.k.

orzeka:

- zasądza od Skarbu Państwa na rzecz A. W. kwotę 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych, tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty,
- kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UWO	Sygnatura akt	XII Ko 54/21
1. WNIOSKODAWCA		
A. W.		
2. ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA		
1.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki
10.000 zł,	Od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty	

tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, wynikłą z niesłusznego zastosowania środka przymusu w postaci zatrzymania w okresie od dnia 7 sierpnia 2020 r. do dnia 8 sierpnia 2020 r.

1.3. Ustalenie faktów				
0.1.3.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty	
		<p>W dniu 7 sierpnia 2020 r. na ulicy (...) w W. zgromadziła się grupa złożona z około 30 osób, które stały przy pomniku M. K., śpiewały, trzymały flagi, miały na sobie maseczki oraz inne elementy w kolorach tęczy, świadczących o przynależności bądź solidaryzowaniu się ze środowiskiem (...).</p> <p>W grupie zgromadzonych osób stał A. W.. Mężczyzna zachowywał się spokojnie i obserwował wydarzenie.</p>	zeznania A. W.	k. 67-70
	zeznania M. S.	83-83v		

		<p>Na polecenie służbowe dowódcy (...)Kompanii Oddziału Prewencji Policji w W. funkcjonariusze Policji przystąpili do zatrzymania osób oznakowanych barwami środowiska (...).</p>	<p>zeznania M. S.</p>	<p>83-83v</p>
		<p>Około godz. 21:30 A. W. został zatrzymany przez funkcjonariuszy Policji, wylegitymowany oraz poinformowany, że powodem jego zatrzymania jest udział w nielegalnym zgromadzeniu. W trakcie zatrzymania wnioskodawca zachowywał się spokojnie.</p> <p>A. W. został przetransportowany na Komendę Rejonową Policji W. (...), celem przeprowadzenia dalszych czynności. Podczas przetransportowywania funkcjonariusze zastosowali względem wnioskodawcy środek przymusu w postaci kajdanek, założonych na ręce trzymane z przodu.</p>	<p>zeznania A. W.</p>	<p>k. 67-70</p>

zeznania M. S.	83-83v			
protokół zatrzymania osoby	akta o sygn. II Kp (...) k. 7			
		<p>O prawach przysługujących osobie zatrzymanej, w tym prawie do żądania kontaktu z adwokatem oraz poinformowania o zatrzymaniu wnioskodawca po raz pierwszy dowiedział się z protokołu zatrzymania.</p> <p>Żądanie A. W. o poinformowanie swojej matki o zatrzymaniu zostało wykonane przez funkcjonariuszy Policji o godz. 01:00.</p>	protokół zatrzymania osoby	akta o sygn. II Kp (...) k. 7v
	<p>Wnioskodawca poddany został kontroli osobistej, która przeprowadzona została przez funkcjonariuszkę, na której przyjazd oczekiwano kilka godzin.</p> <p>A. W. oświadczył funkcjonariuszom Policji, że choruje na depresję oraz przechodzi terapię hormonalną, w związku z czym</p>	zeznania A. W.	k. 67-70	

	<p>przyjmuje regularnie leki.</p> <p>Wnioskodawcy przez cały okres zatrzymania odmawiano wydania leków.</p>			
protokół oględzin osoby	<p>akta o sygn. II Kp (...)</p> <p>k. 10-16</p>			
protokół badania stanu trzeźwości	<p>akta o sygn. II Kp (...)</p> <p>k. 23</p>			
		<p>Po dokonaniu przeszukania, wnioskodawca został przewieziony na Izbę Zatrzymań, gdzie odebrano mu rzeczy osobiste, w tym okulary korekcyjne i leki, których nie wydano do czasu zwolnienia wnioskodawcy.</p>	<p>zeznania A. W.</p>	<p>k. 67-70</p>
		<p>A. W. osadzony został w średniej wielkości celi, bez dostępu do łazienki. Celem skorzystania z toalety, wnioskodawca był zmuszony każdorazowo wzywać funkcjonariusza.</p>	<p>zeznania A. W.</p>	<p>k. 67-70</p>
		<p>Następnego dnia wnioskodawca</p>	<p>zeznania A. W.</p>	<p>k. 67-70</p>

		otrzymał pierwszy posiłek od chwili zatrzymania składający się z kanapki i kubka herbaty.		
	W dniu 8 sierpnia 2020 r. około godz. 17:00 A. W. został ponownie doprowadzony na Komendę Rejonową Policji W.(...), przesłuchany, a następnie zwolniony.	zeznania A. W.	k. 67-70	
protokół przesłuchania podejrzanego	akta o sygn. II Kp (...) k. 37-38			
		Postanowieniem dnia 2 czerwca 2021 r. w sprawie o sygn. II Kp (...) Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie uznał, że zatrzymanie A. W. w dniu 7 sierpnia 2020 r. było niezasadne i przeprowadzone w sposób nieprawidłowy.	POSTANOWIENIE	
0.1.3.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.		Fakt	Dowód	Numer karty
-		-	-	-

4. <i>ocena DOWODÓW</i>		
2.1. <i>Dowody będące podstawą ustalenia faktów</i>		
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
	<p>zeznania</p> <p>A. W.</p> <p>(k. 67-70)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • w dniu 7 sierpnia 2020 r. około godz. 21:00 znajdował się na ulicy (...) przy pomniku M. K. gdzie przyglądał się grupie protestujących osób, • wnioskodawca zachowywał się spokojnie, nie posiadał żadnych transparentów, miał nałożoną maseczkę w kolorach tęczy, • o godz. 21:30 został zatrzymany przez funkcjonariuszy policji. Funkcjonariusze ignorowali jego pytania, a jako powód zatrzymania wskazali udział w nielegalnym zgromadzeniu, • wnioskodawca został przewieziony na Komendę Policji, W trakcie przewożenia miał nałożone kajdanki na ręce trzymane z przodu, • nie został poinformowany o możliwości kontaktu z adwokatem. Na prośbę wnioskodawcy o zatrzymaniu poinformowano jego matkę, jednakże informacja ta przekazana została przez funkcjonariuszy dopiero ok. godz. 01:00, • do czasu przeszukania nie mógł skorzystać z toalety, mimo że na przyjazd funkcjonariuszki oczekiwano kilka godzin, • po przeszukaniu wnioskodawca został przewieziony do Izby

Zatrzymań, gdzie odebrano mu rzeczy osobiste, w tym okulary korekcyjne i leki, które na stałe przyjmuje. Otrzymał materac, koc i poduszkę i został umieszczony w średniej wielkości celi, do skorzystania z toalety każdorazowo musiał wzywać funkcjonariusza,

- funkcjonariusze poinformowali wnioskodawcę, że cela jest monitorowana,
- w trakcie pobytu w celi funkcjonariusze naciskali wnioskodawcę o podanie szczegółów procesu zmiany płci, podanie poprzedniego imienia oraz czy przechodził jakieś operacje w związku ze zmianą płci,
- następnego dnia otrzymał pierwszy od momentu zatrzymania posiłek w postaci kanapki i kubka herbaty,
- około godz. 17:00 został przewieziony na Komendę Policji, gdzie został przesłuchany w obecności adwokata, a następnie zwolniony,
- w związku z nieprzyjęciem leków w okresie zatrzymania, przez kolejne dwa tygodnie borykał się z problemami emocjonalnymi i dolegliwościami fizycznymi,
- zdarzenie doprowadziło wnioskodawcę do utraty zaufania do policji, poczucia bezradności i niesprawiedliwości.

Zeznania wnioskodawcy są jasne, logiczne i spójne, ponadto

		korespondują z pozostałym materiałem dowodowym.
	<p>zeznania</p> <p>M. S.</p> <p>(k. 83-83v)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • w dniu 7 sierpnia 2020 r. na polecenie dyżurnego Oddziału Prewencji Policji świadek wraz z innymi funkcjonariuszami udał się w rejon ulicy (...) pod pomnik M. K., • na miejscu stała grupa ok. 30 osób. Posiadane przez nich maseczki, plecaki i flagi były w kolorach tęczycy, symbolizujących środowiska (...), • na polecenie służbowe dowódcy (...) Kompanii Oddziału Prewencji Policji w W. funkcjonariusze przystąpili do zatrzymania osób oznakowanych barwami środowiska (...), biorących udział w zbiegowisku, • jedną z osób zatrzymanych był A. W.. Mężczyzna stał spokojnie w grupie, obserwował co się dzieje, nie awanturował się, nie popychał, nie szarpał. W trakcie zatrzymania był spokojny, nie próbował uciec, podał swoje dane. Następnie został przewieziony do Komendy Rejonowej Policji W.(...), celem przeprowadzenia dalszych czynności, • w ocenie świadka, wobec zatrzymanego A. W. nie istniała obawa ukrycia się bądź ucieczki. <p>Zeznania świadka są jasne, logiczne i spójne z pozostałym materiałem dowodowym, w szczególności ze zeznaniami wnioskodawcy.</p>

<p>0.1.4.2. Dowody nieuwzględnione ustaleniu faktów</p> <p>0.2.(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-	-	-
3. PODSTAWA PRAWNA		
Zadośćuczynienie		
1.	Kwota główna	Odsetki
10.000 zł	Od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty	
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
Zgodnie z treścią art. 552 § 4 k.p.k. zadośćuczynienie przysługuje w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania.		
4. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA		
Zwięźle o powodach rozstrzygnięcia		
Zadośćuczynienie		
1.	Kwota główna	Odsetki

Celem zadośćuczynienia jest rekompensata za doznaną, niewymierną materialnie krzywdę, którą stanowią fizyczne, psychiczne dolegliwości oraz cierpienia i następstwa jakie pociągnęło za sobą niezasadne i nieprawidłowo przeprowadzone zatrzymanie.

Kwota zadośćuczynienia, nie może być wygórowana i prowadzić do bezpodstawnego wzbogacenia. Dla określenia wysokości zadośćuczynienia znaczenie ma długotrwałość doznanych cierpień i rodzaj wywołanych nim skutków. Wysokość żądania powinna być utrzymana w rozsądnych granicach odpowiadającym aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Zadośćuczynienie winno wyrównać doznane krzywdy ale też być „odpowiednie”, natomiast ustalenie jaka kwota w konkretnych okolicznościach jest „odpowiednia”, opiera się na uznaniu sędziowskim.

Oceniając zasadność żądania wnioskodawcy, Sąd uznał, że na skutek zastosowania środka przymusu w postaci zatrzymania w okresie od dnia 7 sierpnia 2020 r. do dnia 8 sierpnia 2020 r., A. W. doznał krzywdy niemajątkowej. Natomiast orzekając o wysokości zadośćuczynienia, Sąd brał pod uwagę czas trwania zatrzymania, sposób jego wykonania oraz skutki jakie wywołało w życiu wnioskodawcy.

Na skutek zastosowania środka przymusu w postaci zatrzymania A. W. środek doznał krzywdy, która wynika zarówno z samego faktu niesprawiedliwego pozbawienia wolności i przebywania w izolacji, jak i zastosowania

Od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty

w stosunku do niego przymusu bezpośredniego w postaci użycia kajdanek, co nie było ani konieczne ani uzasadnione. Wnioskodawca w trakcie zatrzymania był spokojny i nie podejmował prób ucieczki.

Ponadto jego zatrzymaniu towarzyszyło poczucie zagrożenia, albowiem wnioskodawca nie został natychmiast poinformowany o przysługujących mu prawach i obowiązkach, a jego żądanie o poinformowaniu matki o zatrzymaniu zostało przez funkcjonariuszy wykonane dopiero po kilku godzinach.

Nie ulega wątpliwości, że A. W. doznał szeregu cierpień na skutek zatrzymania. Sąd wziął pod uwagę okoliczności związane z kilkugodzinnym oczekiwaniem na przyjazd funkcjonariuszki Policji, w trakcie którego zabroniono mu skorzystać z toalety. Na rozmiar doznanej krzywdy wpłynęło także zachowanie funkcjonariuszy policji. Zadawane przez nich pytania o szczegóły procesu zmiany płci nie miały znaczenia dla czynności zatrzymania, ingerowały w sferę prywatną wnioskodawcy oraz skutkowały naruszeniem godności wnioskodawcy.

Przy ustalaniu kwoty zadośćuczynienia Sąd uwzględnił także negatywne okoliczności związane z osadzeniem w celi z brakiem dostępu do łazienki. Potrzebę skorzystania z toalety wnioskodawca musiał każdorazowo zgłaszać funkcjonariuszowi. Wnioskodawca otrzymał posiłek dopiero następnego dnia po zatrzymaniu, a przyznana porcja żywnościowa były mała i złej jakości.

Sąd kształtując wysokość zadośćuczynienia wziął także pod

uwagę fakt, że wnioskodawca choruje na depresję i przechodzi terapię hormonalną i mimo poinformowania funkcjonariuszy Policji o swoim stanie zdrowia oraz konieczności codziennego zażywania leków, przez cały okres zatrzymania nie miał dostępu do lekarstw, co niewątpliwie zagrażało jego zdrowiu.

Podnieść również należy, że osadzenie w areszcie było dla wnioskodawcy sytuacją nową, nieznaną i stresującą. Trauma związana z przebiegiem zdarzenia i działania funkcjonariuszy spowodowała u wnioskodawcy utratę zaufania do Policji, jako służby dbającej o każdego bez względu na wyrażane poglądy.

Mając na względzie powyższe, Sąd doszedł do wniosku, że żądana przez wnioskodawcę kwota 10.000 zł jest odpowiednim zadośćuczynieniem. Przyznane zadośćuczynienie uwzględnia całokształt okoliczności dotyczących zatrzymania wnioskodawcy i rekompensuje doznaną przez niego krzywdę. Kwota ta została nadto powiększona o należne odsetki od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

**5. Inne ROZSTRZYGNIECIA
Zawarte w WYROKU**

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku

Przytoczyć okoliczności

-

-

6. Koszty procesu

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku

Przytoczyć okoliczności

2.

Orzeczenie o kosztach postępowania w niniejszej sprawie zapadło na podstawie art. 554 § 4 k.p.k.

7. PODPIS

Sędzia SO Beata Najjar